

פסח

אל לו לאדם לחשוב: כיון שאני בכללות בן תורה מהם אם כבר, חמש דקות של דברים בטלים, מה זה קצת לשון הרע, פרט אחד קטן הורס את כל התמונה. יהדות, אין הכוונה למסגרת כללית של יהודי, מסגרת כללית של בן תורה, מסגרת כללית של תלמיד חכם. יהודי הוא זה שבונה את המסגרת שלו על פרטי פרטים. כמו שמנקים כל פינה קטנה לפני פסח, כך יהודי צריך לשים לב לכל פרט בעבודת ה'.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח ספירת העומר, שבועות"

על ביעור חמץ

מברכין על הבדיקה "על ביעור חמץ", אף שהבדיקה היא רק הכנה לביעור, הנה חשיבות גדולה להכנה למצוה, וכתב רב משה פיינשטיין זצ"ל, שזה הטעם שמטה אהרן הוציא פרח וגמל שקדים (במדבר יז, כג), ומבואר בגמרא (יומא מב:) שהפרחים והשקדים נשאר בו לעולם. והקשו בתוספות ישנים שם, איך יכולים להיות פרחים ושקדים יחדיו, והלא כשיש שקדים ליכא פרחים, שכבר נשרו.

ויש להבין לאיזה טעם נעשה נס זה. אך הוא אשר אמרנו, שהראינו לדעת בזה, שפרחים מצוה וקדושה אינם נובלים ואינם כלים לעולם. ומה הם פרחי המצוה הקודמים לפרי וחשובים כשלעצמם, פרי המצוה היא עשיית המצוה גופה והפרחים הם ההכנות למצוה. ולמדנו מכאן שגם הפרחים נשאר קיימים לעולם. והיינו שכל הטרחה והצער שהיו לו בכואו לקיים המצוה וללמוד תורה, קיימים לעולם, ודלא כדברים הגשמיים, שאין משלמים שכר אלא עבור הפרי בלבד ולא עבור הטרחה, כמו שפירשו מה שאמרו בברכות (כח:): אני עמל ומקבל שכר, והם עמלים ואינם מקבלים שכר, היינו על העמל גופו.

הגדה של פסח "ארוזי הלבנון"

קרבן פסח: ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה'
נאמר ב"שיר השירים" (ב.ח): "קול דודי הנה הוא בא, מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". צורת יציאת מצרים היתה במרוצה ובחפזון. ענין המצה בחג הפסח נועד להזכיר לדורות. "כי בחפזון יצאת מארץ מצרים". אותו חפזון שנאמר על השכינה הקדושה פירושו, שהקב"ה מריץ את העולם לקראת תכליתו ומטרתו. במצרים היה החפזון לקראת הגאולה של עבדות מצרים, ובכל ימות העולם מוליך הקב"ה את הבריאה לקראת משיח צדקנו. כל התנועה של השמש והירח, כל מרוצת החיים של בני האדם, הכל כדי לקדם את היום של הבריאה. כך צריכה

הניקיון לפסח, עבודת קודש

חז"ל (שמות רבה כא.ה) אמרו, שבני ישראל זכו ל"ויבקעו המים" בקריעת ים סוף, בזכות אברהם אבינו, שנאמר בו: "ויבקע עצי עולה". אמר על כך האדמו"ר מגור ז"ל: חז"ל לא אמרו שבני ישראל זכו לקריעת ים סוף בזכות עצם מעשה העקידה, אלא בבקיעת העצים שהיא הכנה לקיום המצוה, ללמדנו עד כמה חשובה היא ההכנה לקיום המצוות. עלינו להתבונן ולהתעמק איפוא בהכנות אלו, שאנו כה עסוקים בהן, כדי להבין את פשרן ומהותן, לבל נעשה אותן, חלילה כמצות אנשים מלומדה. מנקים חדר, ועוד חדר, כמו בשנה שעברה, כמו לפני שנתיים שלוש, כמו שאמא וסבתא שלנו ניקו, הכל כרגיל, מיד אחרי פורים מתחילים לעשות פסח, אבל העיקר חסר מן הספר. היכן הלב? היכן הראש? היכן השמחה של מצוה? היכן החיות וההתעוררות הנדרשת מאיתנו בעת עשיית המצוה? הקב"ה רוצה מאיתנו את הלב, הוא לא רוצה 'ספונגה' ובית מצוחצח, הוא רוצה שנתבונן במהותן של כל ההכנות הללו.

הגדה של פסח "יחי ראובן"

פסח, עבודת ה' להיות שלמה גם בפרטים הקטנים

העבודה שלנו בפסח היא להקפיד ולעשות עסק אפילו מפרטים קטנים. נביא לכך דוגמא במציאות: לצייר יש שני אופנים לצייר תמונה. אופן אחד הוא למתוח קוים ארוכים ורחבים, ומתוך הקוים נוכל לראות שהצטיירה כאן תמונה, אופן אחר הוא שהצייר טורח ומצייר כל פרט ופרט בתמונה ואפילו הפרט הכי קטן, וכך נוצרת תמונה מושלמת. גם בעבודת ה' ישנם שני סוגי מבטים, ישנם כאלה שעובדים את ה' על ידי "מתיחות רחבות", וסך הכל התמונה הכללית במשך היום טובה, האדם התפלל כל יום שלוש תפילות, אמנם פעם התפלל מאוחר ופעם מוקדם, כל יום הוא למד עם חברותא אלא שפעם הוא הגיע בזמן לחברותא ופעם הוא איחר. הוא לא הסתכל על הפרטים, העיקר שבסך הכל הוא למד והתפלל כל יום. זה מה שנקרא למעשה "שלום בית", כשיש מריבות בבית עושים "שלום בית", זהו מושג כללי, נכון שיש בעיה קצת פה קצת שם אך בסך הכל יש שלום בית, זהו אופן אחד של עבודת ה'. פסח מלמדנו שלא נכון לעבוד כך את ה', מה שכל השנה נקרא כשר, בפסח זהו חמץ. בפסח משהו חמץ נאסר, בפסח יש להשים דגש על ה'משהו', לשים דגש על הפרטים הקטנים, א"א להתנחם בתמונה הכללית, פרט אחד קטן יכול לפסול את הכל.

להיות ההרגשה של בן תורה. בכל שעה משעות היום, מוטל עליו תפקיד של חייל בצבא ה'. תכליתו להוביל את הבריאה לתכליתה, את כלל ישראל לגאולה שלימה. חובתו לנצל כל רגע וכל מצב כדי לקדם את המטרה והתכלית. אסור לסטות מהדרך הראויה ואפילו כמלא נימה, שהרי חיילים הפורשים מן המלחמה הם בגדר מורדים במלכות ח"ו. בהירות זו של עבודת ה', יש לקנות בימי חג הפסח. אכילת המצה והזהירות מחמץ צריכים להיכנס בעומק הנפש ולהשפיע עלינו שכל מהותנו תהיה רוחנית, שהחיים עצמם יהיו נקיים מיצר הרע ודבוקים ב"נהמא דמהימנותא".

הגדה של פסח "תפארת שמשון" מאת הרב פינקוס זצ"ל

יצר הרע נקרא "מלך זקן וכסיל" (קהלת ד. יג)

נשאלת השאלה: וכי יצר הרע הוא כסיל? הלוא אין חכם ממנו, הוא מסובב את כל העולם על האצבע שלו. התשובה לכך היא: כל בעל מלאכה נקרא על שם המלאכה בה הוא עוסק: "חשמלאי" נקרא משום שהוא עוסק בחשמל, "סנדלר" נקרא כך משום שהוא עוסק בסנדלים, "אופה" נקרא כך משום שהוא מייצר דברי מאפה וכדומה. יצר הרע נקרא "כסיל" כי ב"בית החרושת" שלו הוא "מייצר" כסלים. יצר הרע, החכם הגדול, ש"מסובב את כולנו על האצבע", עושה אותנו כסילים. על דרך זה אפשר לפרש גם את התואר הנוסף של יצר הרע "זקן". הוא נקרא כך משום שהוא עושה אותנו זקנים.... "למה לך לקום מוקדם בבוקר", הוא אומר: "הרי אין לך כח, אתה עיף מאוד" או "למה ללכת לשיעור, הרי אחרי יום עבודה קשה אתה לא בכושר, אתה בין כה וכה תרדם בשיעור", וכדומה. את זאת עלינו לדעת, לא להיות זקנים, להתעשת ולהיזדרז בעבודת השם יתברך, ולא לשמוע את יצר הרע.

הגדה של פסח "יחי ראובן"

אפית מצות: "ושמרתם את המצות"

בתורה ישנו ציווי מיוחד: **"ושמרתם את המצות"** (שמות יב. יז), שמשמעותו להיזהר מאוד שהמצות תהינה כשרות בתכלית ההידור, שלא יהיה בהן חשש חימוץ חלילה, אבל כל זאת לא על חשבון אחרים.

רבי משה פינשטיין זצ"ל היה רגיל לאפות מצות במאפייה מסוימת שנה אחת נפתחה מאפייה חדשה ורבי משה הלך לבדוק אותה, ונוכח לראות שהסידורים באמת מיוחדים, וחשב בדעתו לעבור לאפות שם את המצוות. הגיע חדש ניסן אך רבי משה המשיך לאפות במאפייה הישנה. שאלו אותו מדוע, ואמר: אם אעזוב את המאפייה הזאת ואעבור לשניה, יגידו כולם שכנראה עזבתי משום שמצאתי בה דופי ונמצאתי מקפח פרנסתו של אותו יהודי, בעל המאפייה.

"הגדה של פסח" ומתוק האור

הלכה: ערב פסח שחל בשבת

מאכלי שבת אפשר לבשל בכלי חמץ, לאחר שניקה אותם היטב מכל חמץ בעין, אך אין לבשלם על כיריים ובמטבח שהוכשרו לפסח. נכון לבשל את מאכלי השבת מדברים הכשרים לפסח. וכל הכלים שישתמשו בהם יהיו בכלים של פסח, וכן המלח והתבלינים יהיו כשרים לפסח, וכן יזהר שלא להכנס למטבח עם חמץ בבגדיו או בידיו. יזהרו שלא לערות את התבשיל לכלים של חמץ בעוד התבשיל חם, אלא יערו לכלי שני של פסח ומשם יערו לתוך קערה של חמץ, וכן לא יתחבו כף של חמץ לתוך קדירה של פסח. ויזהרו שלא לגעת בכלים בידים עסקניות שנדבקו עליהם פירורי חמץ, אלא לאחר רחיצת ידיים.

ספר "נטע גבriאל"

פתגם: הבטחה דבר שעליך לשמור לאחר שנתת אותו לאחר.

ספר "שמחלה"

חקירה: פסח נשחט לאחר תמיד

מדיני פסח שישחט לאחר התמיד, או מדיני התמיד שישחט לפני הפסח (משנת יעבץ או"ח כב: פסח ראשון, שני הדינים יחד. פסח שני, מדיני התמיד)

ספר "סודות וחקירות"

סיפור: רשע וטוב לו

שאלו לגדול בישראל: מפני מה בתפילת שמונה עשרה אדם מתוודה תחילה על חטאיו ואחר כך הוא מתפלל על פרנסה? השיב אותו גדול: גלוי וידוע, בעוונותינו הרבים, שהחוטאים ופורקי העול פרנסתם מצויה להם ברווח. לפיכך אדם מתוודה תחילה: סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו, ומכיון שחוטא ופושע אנו הרי מן הדין שתברך עלי את השנה הזאת ותשביעני מטוב הארץ.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף פו)

שבת שלום, פסחו כשר ושמח

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מאיר בן גבי זווירה, סשא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, פייגא אולגה בת ברנה, רבקה בת ליוזה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr